

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om jagten.

(Lovforslaget (nr. 67) findes i tillæg A. sp. 777, fremsættelsen i tidenden sp. 1235).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Holger Eriksen: Jagtlovskommissionen har brugt mere end 6 år til at gøre sit arbejde færdigt. Der er ingen grund til at falde i forargelse derover; fra alle sider er det nemlig erkendt, at vi har en god jagtlov i Danmark, hvormed ikke være sagt, at den ikke kunne være endnu bedre.

Betænkningen fra kommissionen konkluderer i et udformet lovforslag, som den højtærede landbrugsminister ganske naturligt har gjort til sit. Jeg er også af den opfattelse, at kommissionen har gjort et dygtigt arbejde, som der er grund til at være taknemlig for. Men når landsretssagfører Rudolf Sand i Dansk Jagttidende gør gældende, at det må være en selvfølge, at man også ved lovens behandling på rigsdagen — hvilket vel skal være folketinget — respekterer det mellem jæger og naturfredningsvenner indgæede kompromis, må jeg tage afstand. Det er nu engang folketinget og ikke kommissioner, der er lovgivende i landet. Må jeg i samme forbindelse gøre opmærksom på, at ganske vist taler jeg for mit parti, men partiet finder ikke, at lovforslaget indeholder politisk stof. Partiet har derfor heller ikke taget standpunkt til de mange enkeltheder og vil heller ikke gøre det som parti.

Skulle man fordybe sig i disse enkeltheder, ville den i forretningsordenen ansatte tale-tid langtfra være tilstrækkelig, men da den samme forretningsorden advarer imod, at man beskæftiger sig med dem, skal jeg i det væsentlige give afkald derpå. Noget andet er, at de sikkert vil give anledning til ret langstrakte forhandlinger i det udvalg, der vil blive nedsat.

Jeg skal nøjes med at fremføre nogle mere almindelige principielle synspunkter.

Først og fremmest angående sammenhængen mellem ejendomsretten og jagtretten. Feudaltiden var jo kendetegnet ved, at jagtretten på bønderbrugene var forbeholdt godsejerne. Det var den tid, hvor

en bonde ikke måtte være i besiddelse af skydevåben, og hvor han kun måtte holde hund, hvis hundens ene ben var hugget af. Denne feudaltidens mentalitet har præget jagtlovgivningen så langt ind i vor tid, at jeg personlig kan erindre, at denne lov var et meget alvorligt politisk spørgsmål særlig på Sjælland med de store godser.

Med bestemmelsen om, at jagtretten ikke kunne afstås for mere end 10 år, forsvandt de fleste af disse rester. Denne bestemmelse er imidlertid delvis blevet omgået gennem de såkaldte jagtfredningsservitutter, som navnlig statsskovvæsenet har benyttet sig af, når det frasolgte jordarealer. Det betød ikke, at sælgeren forbeholdt sig jagten, men kun, som navnet siger, at der ikke måtte jages på de pågældende områder. Set fra et jagtligt synspunkt var det meget fornuftigt med disse servitutter, og køberne tog vel heller ingen skade derved, idet man må regne med, at prisen blev ansat derefter. Men ud fra en principiel vurdering er bestemmelsen forkastelig som en rest fra en svunden tid, og jeg er derfor glad ved, at det på initiativ fra husmandsforeningerne bliver ændret til kun at gælde i 10 år, ligesom grundejerne nu i sådanne tilfælde kan forlange eksisterende servitutter afløst, naturligvis mod erstatning.

Straks efter, at man således har fastslået, at ejendomsret og jagtret hører sammen, rejser sig imidlertid det modsatte spørgsmål, nemlig om enhver i alle tilfælde skal have lov til at jage på sin ejendom, som han lyster, og om han ikke derved i mange tilfælde krænker naboernes ret. Jeg tænker ikke her på jagten på almindelige landbrugs-ejendomme, men på de tilfælde, hvor et stort antal personer hver for sig har et mindre skifte i en rørmose eller en skov, hvor det ved vildtpleje ville være muligt at oparbejde en stor fasanbestand, men hvor den enkelte, der muligvis kun ejer et skifte på få tønder land, vil være i stand til at decimere denne bestand.

Man har rørt ved det i § 29, hvori det siges, at landbrugsministeren kan forlænge eller forkorte jagttiden for sådanne velarronderede områder, når $\frac{3}{4}$ af lodsejerne, som tillige har jagtretten på $\frac{3}{4}$ af områdets areal, anmoder derom, og det anbefales af jagtrådet. Det er et skridt i den rigtige retning, men en forlænget fredningstid hindrer

[Holger Eriksen.]

ikke, at den enkelte kan tolde i et urimeligt omfang. Personligt kunne jeg derfor tænke mig, at reglen udvides til, at der i sådanne områder kun måtte drives fællesjagt, hvortil alle jagtberettigede naturligvis skulle have adgang, og hvor nedlagt vildt eller værdien deraf blev fordelt mellem de jagtberettigede i forhold til deres arealers størrelse.

Jeg hilser naturligvis med glæde, at det nu fastslås, at alt vildt, for hvilket der ikke er angivet en jagttid, er fredet hele året. Det medfører bl. a., at man ikke behøver at komme med særlige fredningsbetingelser for nye vildtarter, der holder deres indtog i Danmark, f. eks. den canadiske gås eller tyrkerduen.

Derimod kan jeg ikke acceptere det synspunkt, at spørgsmålet om jagttidens længde for de enkelte arter kun skal være bestemt af, hvilken beskydning denne vildtart kan bære, uden at det fremkalder en nedgang i antallet. Det ville være helt urimeligt, hvis der ikke samtidig anlagdes et etisk synspunkt, nemlig det, at man i et civiliseret samfund ikke kan være bekendt at bortskyde moderdyrene fra hjælpeløs yngel.

Jeg behøver i denne forbindelse ikke at henvise til Kaalunds måske lidt for sentimentale digt „Den dræbte and“, men kan nævne Turgenjevs ikke mindre gribende, men fuldt så realistiske skildring af en nedskydning af vagtler fra deres små kyllinger. Jeg vil her henvise til, at jeg flere gange i slutningen af august har været ude for at finde rugende skovduer, altså skovduer, der på et senere tidspunkt vil have små unger. Jeg ved vel, at antallet af skovduer er i voldsom vækst, men gør det nedskydningen af gamle duer fra hjælpeløs yngel mere forsvarelig?

Det samme gælder til en vis grad forårsbeskydningen af skovsneppen på et tidspunkt, da parringen er sket. Jeg er derfor ikke tilfreds med det kompromis, der er afsluttet vedrørende forårsjagten på denne fugl, men diskussionen om dette og andre fredningsbestemmelser må vi vel helst vente med til udvalgsbehandlingen.

Spørgsmålet om, hvor grænsen mellem offentligt og privat vand går, og hvor den frie jagtret begynder, skal jeg ligeledes lade ligge, men blot anføre, at jeg er tilhænger af forbud mod tøndejagt.

Derimod forekommer det mig ubegribeligt, at man vil opretholde retten til jagt på dyr fra holdende bil. Fremgangsmåden er så lidet jagtlig, at jeg synes, den burde forbydes, på samme måde som tilfældet er i vore nabolande. At det er statskovvæsenet, der har ønsket den opretholdt, er naturligvis et argument, men det vejer for mig ikke tungere, end hvis det var en anden institution, der repræsenterede en forholdsvis ringe del af befolkningen.

Forslaget om, at det er forbudt at udfodre vildt med nedskydning for øje, vil der vel blive stor strid om. Det rejser nemlig spørgsmålet om, hvem det er, der fodrer ud, og hvem det er, der fodrer ind. Hele sommeren igennem har landmanden, hvis ejendom støder op til en skov, fasanerne på sine marker, men når jagttiden nærmer sig, trækker de ind i skoven, hvor jagtejeren som regel har indrettet foderpladser. Er fasanerne så skovejerens eller er de landmandens? Det er ikke let at afgøre.

Gennemføres bestemmelsen, er det klart, at den landmand, der kører roer ud på sin mark for at lokke rådyrene til, overtræder forbuddet; men hvis han nu har nogle rækker fodermarvkål i nærheden af skoven og han ikke når at få dem hjem, er forbuddet så overtrådt? Eller lad os tænke os, at han har en lille ager med ærter, som han undlader at høste. Den vil samle duer i meget stort antal, men har han overtrådt bestemmelsen derved? Og jeg vil gå videre: landmanden har i nærheden af skoven en ganske lille remise, f. eks. en tilplantet mergelgrav. I den anlægger han en foderplads for fasaner. Gør han sig så skyldig i overtrædelse af den foreslåede bestemmelse?

I den samme paragraf fastslås, at beskydning af vildt på jorden og på vandet er forbudt i nærheden af en foderplads. Det synes jeg var fortræffeligt, hvis man strøg ordene „på jorden eller på vandet“, hvilket nemlig kunne pege i retning af, at forbuddet ikke gælder luften, altså ikke gælder for fasaner. Men med dette forbud mener jeg, at forbuddet mod at fodre ud kunne undværes.

Svanen er vor stolteste fugl, og ingen benægter, at den pynter i landskabet. Jeg er dog ikke blind for, at antallet takket være totalfredningen visse steder er vokset i et sådant omfang, at det er urimeligt, og at

[Holger Eriksen.]

det bliver til skade for gråandbestanden. Jeg har derfor imod, at der for en kortere periode og under iagttagelse af visse formaliteter kan gives dispensation, men jeg må advare imod den nedslagning, som en sådan dispensation i visse tilfælde kan give anledning til. Det må jo huskes, at den såkaldte vilde svane efterhånden er blevet en halvtam fugl, og det er mig imod, at en sådan form for jagt kan give anledning til, at ukyndige foretager anskudninger enten ved brug af for små hagl eller ved skud på for lange afstande. Jeg mener derfor, at dispensationen kun bør gives til autoriserede jægere, hvis kvalifikationer er godkendt af jagtrådet efter indstilling fra en jagtorganisation.

Jeg skal endnu kun nævne forslaget om tvungen jagtprøve for nye jægere. Jeg forstår godt de motiver, der ligger bag, nemlig at ingen bør betros et jagtgevær, før man ved, at han er dus med dets anvendelse, men hvorledes skal han demonstrere sin færdighed? Der vil altid blive en væsentlig forskel på en kæreprøve og en jagtprøve. Jeg må derfor spørge for det første: har man i statistikken over ulykker under jagt noget materiale, der taler for, at det fortrinsvis er de nye jægere, der er skyld i sådanne ulykker? For det andet: hvorledes skal prøven foretages? Og for det tredje: hvad vil den koste? Jeg vil være med til alt, hvad der kan øge sikkerheden under jagten, men jeg vil have beviser for, at den nævnte prøve har andet formål end at skabe nye udgifter. Må jeg i denne forbindelse oplyse, at jeg går med et hagl i pandebenet få centimeter over øjet, men det var ikke en nybegynder, som sendte mig det, nej, det var en gammel og erfaren jæger, tilmed en mand med et velafbalanceret gemyt.

Jeg skal med disse ord anbefale forslaget til velvillig, men også til grundig behandling i den kommende tid.

Johan Philipsen: Der er en tysk jagtforfatter, der i et vers har skildret sin glæde over jagten og først og fremmest forventningsglæderne. Er det ikke sådan, at forventningsglæderne ofte er de største, og er det ikke rigtigt, når jeg siger, at forventningsglæderne er dem, der stemmer sindene sådan, at man kan modtage indtrykkene

o. s. v.? Verset lyder omskrevet i dansk prosa omtrent således: Sol og blæst over agrene, hunde, der ivrigt søger i roerne, løv, der antager en gylden farve, således skal et efterår opleves. Jeg kunne være fristet til at fortsætte med et citat fra en dansk generals tale ved en jagt, men det skal jeg afstå fra; jeg får det halve folketing og hele pressen på nakken, og det vil jeg altså ikke.

Jeg har selvfølgelig læst, hvad der er sket i folketing og landsting med hensyn til jagt helt tilbage til 1920. Man finder mange interessante ting, finder også ofte en vis lidenskab, finder bl. a. en tale af en ordfører for venstre, der i sin tid meget lidenskabeligt gik ind for jagt efter mørkets frembrud; det får mig til at sige, at der er i mange henseender fremgang inden for venstre. I sandhedens interesse skal jeg føje til, at emnet, man drøftede, var bekæmpelse af kronvildt, der gjorde skade på agrene, for ellers kan mine forgængere ikke være tjent med omtalen.

Vi er enige om, at det at skabe regler for bevarelsen af en dansk fauna så rig på arter som vel muligt må være det primære formål. Det næste må være at skaffe os sådanne vilkår, at vi jægere kan få den glæde, vi mener at have ret til. Der burde ikke være et modsætningsforhold imellem jægerne og de andre, ornitologer o. s. v.; men kommissionsbetænkningen giver indtryk af, at der stadig er nogen, der mener, der er et modsætningsforhold. De undersøgelser og oplysninger — mange, der var meget chokerende — som vi i de senere år har fået fra stationen på Kalø, har vist os, at vi har et hurtigere generationsskifte for vildtet, end vi før regnede med; de har også vist os, at vore arealers bæreevne med hensyn til vildt ofte er relativt ringe. Variationen i arter kan også godt give anledning til den bemærkning, om det er rigtigt, at vi i visse af vore indsøer har fået så stort et antal knopsvaner, som vi har. Modsætningsforholdet kommer frem i en sætning, jeg gerne vil citere fra kommissionsbetænkningen; jeg beder i øvrigt om tilladelse til et senere citat fra en artikel i Dansk Jagttidende skrevet af landsretssagfører Rudolf Sand. I betænkningen står der:

„Siden gennemførelsen af jagtloven af 1931 er der sket en sådan udvikling med hensyn til den almindelige interesse for

[Johan Philipsen.]

naturen, at en kommende lov findes at burde udformes under hensyntagen til, at det er en almen interesse at opretholde en så stor og artsrig vildtbestand som muligt.“

Jeg gør altså indsigelse imod, at man gør den svage forskel gældende imellem jægerne og de andre; vi har en fælles interesse i at opretholde en artsrig vildtbestand.

Loven af 1931 var efter de flestes mening en god lov; den skabte grundlag for fredningsbestemmelser, ansvarsforsikring, fonds, jagtkonsulenter o. s. v. Jeg er i og for sig enig med det ærede medlem hr. Holger Eriksen, når han siger, at kommissionsbetænkningen indeholder mange ting; men den indeholder set med mine øjne visse også væsentlige mangler, der undrer mig, men det vender jeg om et øjeblik tilbage til.

Inden jeg går videre, vil jeg gerne have sagt: vi skal skrive en jagtlov, der er sådan formet, at vi har nogenlunde sikkerhed for, at reglerne bliver overholdt, og det betyder efter min tankegang regler, der af et flertal af de danske jægere føles naturlige. Ellers får vi en lov, som ikke bliver overholdt med hensyn til de vilkår, hvorunder jagten udøves på de åbne have, i moserne o. s. v. Det har endvidere undret mig i kommissionsbetænkningen at læse — det er vistnok også gentaget i bemærkningerne til lovforslaget — at politiforbud mod færdsel på isen skulle afholde jægere fra at gå på isjagt; her er jeg i hvert fald sikker på, at der er tale om en regel, der ikke bliver overholdt; den må i hvert fald skærpes noget.

Jeg har ingen bemærkninger til bestemmelsen om, at udlejning af jagt ikke må overstige 10 år ad gangen og heller ingen bemærkning til, at jagtfredningsservitutter fremtidig kun kan stiftes for 10 år ad gangen. Her i landet finder vi det alle naturligt, at der indstiftes naturfredningsservitutter, ikke alene på frivilligt, men også på ufrivilligt grundlag, idet det offentlige mod erstatning indstifter varige naturfredningsservitutter. Her har vi et område, der ligner naturfredningen til forveksling, idet man har jagtfredningsservitutter, der dog rummer den meget væsentlige forskel, at de stiftes på frivillig basis, og jeg forstår ikke, hvorfor man i lovforslaget ændrer den hidtidige ordning på dette område. Når vi nu

må imødesee, at den største del af Danmark bliver bebygget, og at vi bliver flere og flere jægere, så må vi også træffe strengere regler for at opretholde vor vildtbestand, og jeg synes også, vi må ændre vort syn på dem, der af ejendomsretlige årsager, men også for naturens skyld til bedste for os alle sammen opretholder en righoldig vildtbestand i et sådant omfang, at vildtbestanden også ofte spredes til den videre omegn. Derfor så jeg altså gerne, at vi bibeholdt den hidtidige lovgivning på dette område.

Jeg vil gerne komme med nogle bemærkninger om jagtretten på grænsen mellem landjorden og søterritoriet sammenholdt med det forbud imod jagt ved vadning, som lovforslaget indeholder. Når jeg sammenholder disse to ting og så læser, hvad Rudolf Sand har skrevet derom i Dansk Jagttidende, kommer jeg til den opfattelse, at de bestemmelser, lovforslaget indeholder, egentlig er ret umulige at overholde, og denne udtalelse er altså ingen fortalelse fra min side.

Jeg vil gerne have lov til at citere fra Dansk Jagttidende et afsnit, der lyder således:

„Hertil kommer, at reglen mange steder vil være praktisk taget uigennemførlig. Forslagsfremsætterne forestiller sig tilsyneladende, at grænsen mellem landjord og søterritorium normalt er en lige linje, men det er jo langt fra altid tilfældet. En mængde steder langs vore kyster, og da navnlig langs de lavvandede kyststrækninger, hvor den bedste strandjagt kan drives, er kystlinjen et broget puslespil af små landtunger, der strækker sig ud og ind i vandet, små vandtunger, der strækker sig ind i land, og små holme og polde, der ligger umiddelbart langs kystlinjen, og det er jo netop her, ande- og vadefuglene holder til. Fremtidig vil den, der har jagtretten på sådanne arealer, ikke mere kunne gå på jagt langs kystlinjen uden at blive lovbrøder, selv om han så vidt muligt holder sig til det tørre land, idet han idelig vil komme til at træde i de små vandtunger, der skærer sig ind i strandkanten, og dermed i arealer, der omfattes af vadejagtsforbuddet.“

Alt under forudsætning af den nye bestemmelse om, at højeste daglige vandstandslinje skal være skellet. Vi har jo tidligere i Danmark haft lovgivning, der inde-

[Johan Philipsen.]

holdt en 100 m grænse, vi har senere haft en lovgivning, der indeholdt en 50 m grænse, og så har vi haft loven fra 1931; men det nye lovforslag er efter min mening ringere end loven fra 1931, og det træder i øvrigt efter min mening ejerne af disse arealer op til vore fjorde for nær; de har i århundreder haft ret til at gå på jagt i disse rørskov.

Jeg er indforstået med, at jagt fra motordrevne køretøjer og speedbåde forbydes. Jeg vil gerne have, at det står skrevet så håndfast, at man må helt op til landbrugsministeren for at få tilladelse til at drive jagt fra motordrevet køretøj. En sådan jagtmåde er jo en foræring til krybskytterne; den bør vi efter min mening ikke give dem. Videre skal jeg kort nævne, at jeg finder det foreslåede vildtnavn for stort, og jeg finder det forkert, at særfredning kan etableres uden høring af jagtrådet. Jeg kan godkende forhøjelsen af afgiften for jagttegn. Den bestemmelse, som vi har i den nuværende jagtlov om forholdet imellem ejere og forpagtere, finder jeg forkert; der burde stå i loven, at jagtretten primært tilhører ejeren og altså kan bortforpagtes; det omvendte er tilfældet i øjeblikket, og det har givet anledning til kedelige forglemmelser og megen strid og til, at visse forpagtere i slutningen af deres forpagtningsperiode har misbrugt de rettigheder, de har erhvervet sig ved en tilfældighed.

Endelig nogle enkelte ord om nyskabelsen: jagtprøven; jeg kan i øvrigt stort set henholde mig til, hvad det ærede medlem hr. Holger Eriksen sagde om den sag. Jeg er ikke blind for, at en sådan prøve måske kunne bringe orden på nogle af de ting, vi gerne vil have ordnet, men det er jo en kedelig komplicering af hverdagen. Jeg går altså ind i forhandlingerne derom med megen skepsis; det betyder kort og godt, at der skal gode overtalelsesevner til for at overbevise mig, men det betyder også, at jeg er villig til at lade mig overbevise og gå ind for disse nye bestemmelser. Enkelthederne skal jeg lade ligge og vil gerne på venstres vegne sige, at vi vil gå til behandlingen af dette lovforslag på den måde, at hver enkelt inden for vort parti selvfølgelig ligesom tidligere er frit stillet.

Jeg vil gerne til allersidst erklære min villighed til en løsning af problemerne, også

de problemer, hvorom vi skal gå på kompromis med hinanden. Jeg er ikke helt enig med det ærede medlem hr. Holger Eriksen, når han om forårssnepperne sagde, at på den tid var parringen sket, o. s. v., men det får jeg jo lejlighed til at læse i fortrykket i næste uge, og det kan vi drøfte med hinanden for et mindre forum. Alt i alt mener jeg, at vi har en god jagtlov, og der ville såmænd ikke ske større ting, hvis vi ikke blev enige om den nye, men jeg ser da gerne, at vi forsøger at forbedre den jagtlov, vi har.

Juul Madsen: Jeg vil først give en kompliment til den højtærede landbrugsminister, fordi forslaget er fremsat som en helhed og ikke som en række ændringsforslag til den bestående lov; det letter arbejdet, når der er tale om en lovgivning, hvor der sker store ændringer, og denne fremgangsmåde burde følges i flere tilfælde.

Må jeg endvidere sige, at når man i den af den nedsatte kommission afgivne betænkning indledningsvis siger, at den gældende jagtlov i og for sig er en god lov, så kan jeg ligesom andre ærede ordførere tilslutte mig dette synspunkt, men jeg vil endvidere gerne understrege, at i de snart 35 år, hvor den gamle lov har reguleret jagten her i landet, er man jo på en lang række områder med hensyn til fredningstider, jagtmåder, jagtfond, ansvarsforsikring o. lign. nået langt og nået så langt — jævnt den gamle lov, som var et ansvarsbevidst og fremsynet stykke arbejde — at vi vel i virkeligheden på mange områder er forud for så mange andre lande.

Jeg er derfor af den opfattelse, at når vi har sådan en god jagtlov, er der i hvert tilfælde ikke basis for at indføre nye og alt for rigoristiske bestemmelser. Der er jo med støtte fra jagtrådet og jagtkonsulenterne og vildtbiologerne udført et fremragende arbejde i de år, der er gået. Vi ved jo alle, at der er få steder, hvor der er så megen selvjustits som blandt jægerne, og vi ved, at danske jægere altid er gået i spidsen med hensyn til særfredninger og lignende ting, med hensyn til vildtpleje f. eks., og at man har ofret meget store summer på ikke alene at opretholde den fauna, vi har, men også for at øge væsentlige dele af vildtbestanden ved opdrætning og udsætning o. s. v.

Jeg går derfor til arbejdet med den nye

[Juil Madsen.]

jagtlov, naturligvis, med det forsæt at yde mit bedste og med et åbent sind deltage i drøftelserne, men også ud fra det synspunkt, at jeg næppe kan gå med til på noget område væsentligt at forringe de bestemmelser, der er gældende i den gamle jagtlov.

Det kunne se ud, som om en række af de nye bestemmelser skyldes kompromisløsninger i jagtkommissionen. Den forrige jagtlov blev jo i det væsentlige lavet af en enkelt mand, overretssagfører Carl Becker. I den kommission, der har været nedsat, har jægerne imidlertid været i mindretal, og det har vel givet anledning til en række kompromiser, hvoraf nogle kan godtages, medens andre må drøftes nærmere. For så vidt har man i kommissionsbetænkningen side 10 begrundet disse kompromiser — jeg beder om tilladelse til at citere — idet man siger:

„Siden gennemførelsen af jagtloven af 1931 er der sket en sådan udvikling med hensyn til den almindelige interesse for naturen, at en kommende lov findes at burde udformes under hensyntagen til, at det er en almen interesse at opretholde en så stor og artsrig vildtbestand som muligt.“

Disse bemærkninger er smukke, men for så vidt overflødige, når det gælder danske jægere, der, som jeg sagde det før, jo netop i en enestående grad har værnet om og beskyttet, hvad vi har af vildtreserver og vildt her i landet.

Jeg skal dernæst gå over til en omtale af nogle af de ting, jeg finder væsentlige i forbindelse med nye forslag eller områder, hvor der sker ændringer. Jeg må ligesom det ærede medlem fra socialdemokratiet, hr. Holger Eriksen pege på § 4, stk. 1, hvor det siges, at en servitut, hvorved grundejeren giver afkald på at jage på ejendommen eller dele deraf, ikke kan stiftes for et længere tidsrum end 10 år; det vil altså sige, at man kun for et tidsrum af 10 år kan pålægge en sådan servitut. Jeg har her den modsatte opfattelse af det ærede medlem hr. Holger

Eriksen; jeg mener, at der ved salg fra statsskovdistrikter — det er jo navnlig her, bestemmelsen har været anvendt — og ved salg fra større ejendomme, hvor et mindre område sælges fra, kan være en fuldt legal interesse i at beskytte vildtet og jagten ved at pålægge en servitut. Jeg mener det ikke mindst på baggrund af, at vi jo ikke her i landet ønsker, som man har det i andre lande, at indføre arealbestemmelser med hensyn til at kunne udføre jagt — det ærede medlem hr. Holger Eriksen var jo inde på dette område og gav nogle eksempler på, at jagt på for snævre områder kunne være skadelig. Netop derfor mener jeg, at denne mulighed, som man har haft hidtil for at kunne værne om sine vildtmæssige interesser ved frasalg fra en ejendom, fortsat bør bestå.

Dernæst vil jeg omtale et område, som også andre ærede ordførere har været inde på, nemlig spørgsmålet om vadningsret eller vadningsforbud ved lavvandede arealer ud for kysterne. Her foreslås der nemlig en klar indskrænkning i forhold til den gældende lov. Hidtil har den, der har jagtretten inde på land, også haft retten til jagt ved vadning på det lave land uden for sin ejendom, men som det også er understreget af den ærede ordfører for venstre, vil de nye bestemmelser i lovforslagets § 6, stk. 1-4, hvorefter man fremover kun har lov til jagt ved vadning på begrænsede områder, som er adskilt fra kysten ved så dybt vand, at det fra land kun er muligt at nå ud til de pågældende områder ved sejlads, give anledning til så megen fortolkning og så megen kiv og strid — idet disse bestemmelser er uklare — at det i hvert tilfælde er nødvendigt på dette område som på mange andre områder at søge paragrafferne klarlagt og tydeliggjort under udvalgsarbejdet.

Derimod hilser jeg med tilfredshed bestemmelsen om, at man ikke fremover kan nedskyde klovbærende vildt samt harer på søterritorium, idet det er usportsligt at nedskyde vildt, der befinder sig i et element,

[Juul Madsen.]

der er den pågældende vildtart fremmed, og jeg hilser med glæde, at det fremover er ulovligt.

Derimod er jeg enig med andre ordførere, når de har fremhævet, at bestemmelsen i § 21, der muliggør fortsat beskydning af hjortevildt, klovbærende vildt, fra holdende motorkøretøj, er en bestemmelse, som man ikke kan have megen sympati for. Den er også usportslig, den giver ikke vildtet sin chance, man kan køre tæt ind på vildtet, stikke riflen ud af vinduet og trykke af, og den ligger i fremgangsmåde meget tæt på det moderne krybskytteri, der huserer i Jylland og andre steder. Jeg er her enig med det ærede medlem hr. Holger Eriksen, når han siger, at det kan ikke være væsentligt, at en statsinstitution netop på dette område har ønsket fortsat at have tilladelse til at beskyde klovbærende vildt fra køretøj.

Med hensyn til jagttider og fredningsbestemmelser skal jeg i det store og hele give min tilslutning til det, der er foreslået. Der er enkeltheder, som også udvalgsmedlemmerne fra vort parti ønsker at drøfte.

Med hensyn til kapitlet om vildtreservater er jeg af den opfattelse, at man kunne forenkle dette kapitel således, at de beføjelser, som hidtil reservatrådet har haft, overgår til jagtnævnet, så vi her får en mere forenklet ordning end den, vi har i loven; men jeg kan altså i det store og hele med hensyn til de områder, jeg ikke har nævnt, give min tilslutning.

Jeg vil gerne omtale et særligt punkt, nemlig § 45 vedrørende jagtprøven. Herom vil jeg gerne have lov til at sige, at vi i mit parti naturligvis er positivt indstillet over for en jagtprøve, der giver en større sikkerhed på dette område, men vi er, ligesom andre har givet udtryk for det her, tvivlrådige med hensyn til det forslag, som den højtærede minister er kommet med. Den højtærede minister foreslår en jagtprøve, som skal være generel. Det er for det første ikke sikkert, den skal være det. Vi har jo i dag skillelinjen mellem de små jagttegn og de store jagttegn; det ene omfatter en gruppe folk, som måske benytter deres jagtbøsse en eller to gange om året, måske ikke engang hvert år, og det andet omfatter en gruppe folk, der er jægere i ordets almindelige forstand. Så det er vel ikke umuligt,

at der også med hensyn til jagtprøven kan findes en adskillelse.

Men dernæst har vi i vor gruppe hæftet os ved, at ministeren foreslår, at jagtprøverne, hvis de skal gennemføres, skal foretages af politifolk udpeget af vedkommende politimester. Der har vi den opfattelse, at det er helt urimeligt at pålægge det i forvejen aldeles overbebyrdede politifolk opgaver, f. eks. i denne forbindelse at skulle varetage fra 10.000 til 15.000 jagtprøver om året. Vi er af den opfattelse, at skal man have denne prøve — og det vil vise sig under udvalgsbehandlingen — var det mere naturligt at lade en sådan institution udvikle sig under jagtkonsulenternes kontrol og ved og med jagtkonsulenternes arbejde, således at vi her skabte, hvis det bliver til noget, et nyt arbejdsområde for jagtkonsulenterne og ikke et nyt arbejdsområde for politiet, der i forvejen har for meget at bestille, og vi har jo også for få politifolk.

Dernæst vil jeg gerne sige, at vor forudsætning for at kunne deltage i en sådan ordning da må være, at der kan etableres en jagtprøve, der ikke bare bliver en formalitet, der koster jagttegnskøberen en eller anden sum penge, og som i realiteten intet er værd. Det må vi have sikkerhed for, og dernæst må vi som sagt også drøfte, om det er nødvendigt, at en sådan jagtprøve skal være generel.

Endvidere vil jeg til sidst gerne komme med et forslag, der har relation til besøg af gæster fra udlandet. Det er jo sådan, at hvis man går på jagt i Sverige; kan man få et jagtkort, det vil sige en kvittering, der giver én ret til jagt i et bestemt len ved at betale et eller andet mindre beløb. Jeg mener også, at udlændinge her enten skal kunne benytte deres eget lands jagtkort ved et kort jagtophold her i landet eller — og i hvert tilfælde bør det gælde for nordboeres vedkommende — kunne købe et jagtkort uden billede for et nærmere angivet tidsrum og for en nærmere angivet pris. Jeg mener, at det ville være en god ting og i overensstemmelse med regler, der er andre steder, at skabe en sådan nyordning, og jeg tror ikke, der er nogen mulighed for, at denne ordning vil kunne misbruges.

I øvrigt kan mit parti tiltræde bestemmelserne vedrørende en forhøjelse af afgifterne til jagttegnet, ligesom jeg på mit partis

[Jουλ Madsen.]

vegne tilsiger, at vi går til udvalgsarbejdet med stor interesse for denne sag og med en velvillig indstilling over for de mange positive ting, der også er i lovforslaget.

Axel Sørensen: Vedrørende det foreliggende forslag til en ny jagtlov vil jeg gerne give udtryk for, at det radikale venstres folketingsgruppe kan give lovforslaget sin principielle tilslutning.

Indtrykket af lovforslagets hovedpunkter er, at ved en gennemførelse af disse sikres Danmarks fauna og i takt hermed uddannes en jægerstand, der forstår vildtets rette røgt og pleje i forbindelse med en fornøftig beskydning i jagtsæsonen.

Når man nu har ment, at tidspunktet er inde til en revision af jagtloven af 1931, er årsagen nok to ting: at antallet af jægere er vokset til over 100.000, og at der er en tilgang hvert år på 10.000 nye førstegangs-jægere. En vildtbestand på vore land- og søområder kan ikke længere opretholdes og endnu mindre øges, uden at man gennem nye jagt- og fredningsbestemmelser giver vildtet den hjælp, der skal forhindre, at flere arter inden for fugle- og vildtbestanden forsvinder totalt fra vore områder. Man må derfor stort set hilse det arbejde med tilfredshed, der fra sagkyndig side i jagtlovskommissionen er gjort med hensyn til jagt- og fredningsbestemmelserne. Jeg anerkender det store arbejde, men vil dog gerne på et enkelt område henlede opmærksomheden på, at man burde have fredet såvel musvågen som duehøgen totalt, da disse rovfugle er ved at være sjældne fugle. Kunne man ikke enes om en total fredning, burde man i alt fald indskrænke jagttiden til 2 måneder i stedet for 4 måneder. I lovforslaget står der, at de må jages fra 1. november til 29. februar, og jeg synes ikke, det er fair at skyde disse fugle, når de i januar-februar måned kan være forkomne af vinteren; men forhåbentlig bliver der en mulighed for i udvalget at nå frem til en ændring af fredningsbestemmelserne til fordel for de to nævnte fuglearter.

Det radikale venstre finder det rigtigt, at man bevarer og nu får yderligere mulighed for en udbygning af vildtreservaterne, og at der nedsættes et vildtnævn til varetagelse heraf.

De nye bestemmelser i lovforslaget om, at

enhver nyttilkommen jæger forud for sin første erhvervelse af et jagttegn skal aflægge og bestå en jagtprøve, er måske nok en af de mest aktuelle ting i lovforslaget, og der kan være forskellig opfattelse af, om det er rigtigt at lovfæste dette; det er tilfældet i min gruppe. Men dette til trods har det radikale venstre den indstilling, at der på en eller anden måde bør ske en ændring i, at en hvilken som helst person i dag uden nogen bestemmelse herom kan købe sig et haglgevær og dertil hørende jagtpatroner uden at have nogen adgang til et jagtterræn og uden at have kendskab til omgang med skydevåben. Vi anser et jagtgevær i ukyndiges hænder for at være et farligt våben. Det må derfor ud fra samfundsmæssige hensyn være et rimeligt forlangende, at alle, der ønsker at erhverve og anvende våben til jagtbrug, inden de kan få udstedt deres første jagttegn, aflægger en praktisk prøve for rette vedkommende i jagtvåbens rette brug i forbindelse med, at de godtgør teoretisk kendskab til de gældende jagt- og fredningsbestemmelser. Jeg tror, det vil være et rimeligt forlangende, som jeg håber vi kan blive enige om. Hvor og for hvem den nye jæger skal aflægge den foreslåede prøve, kan vi forhåbentlig opnå enighed om i udvalget. Personlig synes jeg, at man kunne lade det være formanden for sognejagtforeningen, der jo må være en kyndig og kvalificeret jæger for at opnå den betroede stilling at være formand for jægerne i sognet, man skulle aflægge prøven for, hvorefter han kunne udstede attesten om den aflagte prøve, som den vordende jæger så kunne aflevere til politiet ved udstedelsen af jagttegnet.

Må jeg endvidere sige, at jeg ikke forstår, hvorfor den krone, man betaler til politiet for at få et jagttegn udstedt, skal forhøjes til 3 kroner, samtidig med at man forhøjer prisen for et jagttegn med 20 kr. til 45 kr.; men også det vil vi gerne tale om i udvalget.

Et andet spørgsmål til den højtærede landbrugsminister er, om vi ikke snart i de nordiske lande kan blive enige om, at et jagttegn udstedt til en jæger i et af de nordiske lande har gyldighed ved jagtbesøg i et andet nordisk land. Det er et emne, som det i og for sig ville være rimeligt at drøfte under Nordisk Råds forhandlinger. Jeg synes, det vil være en rimelig ordning; der forlanges jo ikke et nyt førerbevis udstedt,

[Axel Sørensen.]

fordi man f. eks. skal køre til Sverige i sit eget automobil. Det kan gøres på det gyldige førerbevis, man har i Danmark, og noget lignende burde også være tilfældet med udstedelsen af jagttegn. Vi har som sagt i Nordisk Råd mulighed for at drøfte et spørgsmål som dette, og jeg håber, der kan findes frem til en løsning på dette område.

Ja, jeg skal indskrænke mig til disse bemærkninger og i øvrigt tilsige mit partis medvirken til gennemførelsen af en tidsvarende jagtlov.

Vivike: Det meste af dette lovforslag egner sig nok bedst til behandling i udvalget. Jeg skal ikke og kan i øvrigt heller ikke føje så meget til det, der tidligere er sagt af de andre ærede ordførere. Men jeg vil sige, at vi i forgårs behandlede et lovforslag om forbud mod nytårsfyrværkeri, og skulle vi nu være helt konsekvente i vore bestræbelser for at begrænse høreskader, burde ildvåben måske forbydes i jagtloven. Men her har vi altså det omvendte tilfælde: her påbyder man knaldeffekt, idet lovforslaget jo indeholder forbud mod brug af bue og pil og andre mere lydløse våben.

Jeg er ikke jæger i almindelig forstand; men jeg har alligevel nedlagt meget vildt, dog altid uden at benytte våben — heller ikke snarer eller fælder eller andre lumske indretninger. Jeg har simpelt hen brugt mine hænder; det er der mere sport i, navnlig når det drejer sig om harer, og det sportslige ligger vel også i, at det giver dyret, det giver vildtet en større chance.

Nå, men ildvåben er ganske givet nødvendige, for hvis de ikke blev benyttet, ville faunaen brede sig alt for voldsomt, og det skal også indrømmes, at ildvåben kan give dyrene en chance — navnlig hvis de betjenes af folk, der ikke kan ramme. Man siger nok, at det er bedre at ramme ved siden af end slet ikke at ramme. Det er rigtigt, for det er langt værre at ramme og ramme forkert. Derfor vil det måske, men også kun måske, være godt med en jagtprøve. Må jeg i øvrigt her tilslutte mig de bemærkninger, som det ærede medlem hr. Holger Eriksen fremsatte. Jagtprøven skulle jo ikke kun være et spørgsmål om betjening af geværet, men også om kendskab til fred-

ningstider og til forskellen på de mange dyrearter. Jeg kan i den forbindelse ikke lade være at tænke på, at man på den første årlige kongejagt nedlagde en kat. Det var ikke kongen selv, der gjorde det — det må jeg vel have med for ikke at risikere en dom for majestætsfornærmelse. Noget altereret blev jeg, men også noget beroliget, da jeg henvendte mig til sagskandskaben, det ærede medlem hr. Holger Eriksen.

Lovforslagets vedtagelse vil medføre fredningstid for krager. Det har vi ikke haft hidtil, men det ønsker man indført ud fra det motiv, at man ikke bør skyde fugle i yngletiden. Det er etisk set forståeligt, men så er det for mig lidt uforståeligt, at man ifølge lovforslaget giver ret til at skyde skovsnepper i yngletiden, og at vi ikke på dette område er lige så humane, som man er i Sverige og Finland, som vi har sneppe-træk sammen med.

Endelig vil jeg lægge et godt ord ind for odderen. Den er sjælden i Danmark, og vi ved kun meget lidt om den. Dette spørgsmål såvel som andre kan vi jo imidlertid drøfte i udvalget, hvor jeg kan tilsige mit partis absolutte velvilje.

Bækgaard: Ved en lovgivning af den art, vi behandler her, er der ikke så få forhold, som må tages under overvejelse. Lad mig blot nævne hensynet til vildtet, hensynet til sikkerheden og jagtens rekreative betydning.

Hvad det første angår har vi i mit parti ikke mange bemærkninger at gøre til jagttider og fredningsbestemmelser. Vi vil dog gerne, at det kommende udvalg ser nøje på § 13, hvor der klart forbydes jagt fra solnedgang til solopgang på al slags vildt med undtagelse af de fugle- og dyrearter, som specielt er nævnt i paragraffen. Tidlig morgen og silde aften kommer vildtet jo frem for at æde, og så er der mange jægere, der ikke kan dy sig, men beskyder vildtet i halvmørke og derved skamskyder det. Enhver kan vist forstå, hvilke lidelser et skamskuddet stykke vildt må igennem, før døden eller naturens renovationsmand, ræven, befrier det for lidelsen. Jeg tror, de mange jagtforeninger landet over har en stor opgave her, fordi de gennem deres medlemmer kan øve indflydelse på jagtmoralen. Kan den højnes, vil det være langt bedre end at

[Bækgaard.]

etablere jagtpoliti og lignende, som man fra anden side har foreslået.

Hvad angår sikkerheden er det nye i lovforslaget jo jagtprøven, som førstegangsjægere skal aflægge. Nu er det jo vanskeligt af lovforslaget at se, hvori prøven skal bestå. Skal det være både en teoretisk prøve med eksaminering med hensyn til vildtarter, ammunition m. m. eller en praktisk prøve i jagtterrænen med bøsse og eventuelt bue? Det kan sikkert være udmærket med en prøve. Den kan dog let blive værdiløs, såfremt det kun bliver en slags ekspeditionssag.

Prisen for jagttegnet foreslås forhøjet fra 25 kr. til 45 kr. i almindelighed og fra 5 kr. til 15 kr. på egen grund m. m. Nu er jeg ikke klar over, hvor mange 5 kr.s jagttegn der hidtil er blevet erhvervet, men det drejer sig nok ikke om et så stort antal. Måske kan den højtærede minister give oplysning herom. I mit parti er vi dog imod, at en grundejer skal betale for at jage på egen grund. Det er efter vor opfattelse et indgreb i den private ejendomsret.

Hvad angår forhøjelsen af prisen for det almindelige jagttegn er det vel også et spørgsmål, om forhøjelsen er så stor, at det kan medføre, at antallet af jægere uden jagttegn vil stige. Vi kan jo lige så godt erkende, at dem findes der også nogle af. Jeg er dog klar over, at ved en eventuel indførelse af en jagtprøve vil administrationsbesværet stige betydeligt, så spørgsmålet trænger sikkert til grundig udvalgsbehandling.

At jagt har en stor rekreativ betydning, er der i mit parti ikke tvivl om. Derved får byboerne del i naturens glæder og velsignelser. Det ærede medlem hr. Johan Philipsen begyndte jo sin tale med på udmærket måde at anskueliggøre de værdier, der findes dér. Jagten giver også udoverne særdeles god motion, hvad der ikke mindst i vor tekniske tidsalder er af stor betydning. Det med at skyde fra holdende bil er jeg personlig ikke tilhænger af. Desuden er jagten sikkert også med til at skabe bedre forståelse mellem grundejere og byboere, hvilket jo kan have betydning på andre områder inden for samfundslivet.

Der er jo meget, man kunne fremføre. De andre ærede ordførere har imidlertid rørt ved ikke så få problemer, hvorfor jeg kun lige til slut skal drage et enkelt spørgs-

mål frem Det drejer sig om kapitel VI, § 26, stk. 4, hvor der står:

„Ringmærkning eller anden mærkning af fugle og pattedyr må kun foretages af dertil af landbrugsministeren bemyndigede personer eller institutioner.“

I denne forbindelse vil jeg spørge, hvad der vil blive krævet for at bemyndige sådanne personer og institutioner.

I mit parti er vi altså interesserede i en god lovgivning, således at jægere, vildt m. m. kan have gode vilkår. Vi håber, at udvalget vil tage de synspunkter, jeg her på mit partis vegne har fremført, med i drøftelserne.

Til sidst må jeg måske rette en appel til alle trafikanter. Som grundejer langs en hovedvej er det ikke så få stykker vildt, jeg har fundet lemlæstet eller døde. Jeg kan ikke frigøre mig for den mistanke, at hensynsløse bilister ligefrem somme tider anser det for en sport at prøve at påkøre et stykke vildt. Jeg har selv som bilist kørt ikke så få kilometer på vore landeveje, men har kun kørt én ræv ned. Og jeg kan godt indrømme, at det var med vilje og forsæt, for ræve har jeg „næne“ til.

Lige et spørgsmål til sidst til det ærede medlem hr. Holger Eriksen: den jæger, der sendte de nysomtalte hagl i det ærede medlem, var han konservativ?

Niels Westerby: Jeg vil ærligt tilstå, at jeg aldrig har været på jagt, men jeg må sige, at efter at jeg har læst lovforslaget og bemærkningerne dertil igennem samt i øvrigt har fået en række henvendelser fra interesserede jægere, er min interesse for jagt steget. Jeg må på den anden side indrømme, at jeg efter at have hørt det ærede medlem hr. Holger Eriksen tale om, at han havde fremmedlegemer i form af hagl siddende rundt omkring i kroppen, er blevet lidt forskrækket og er begyndt at tage min stilling op til revision. Jeg har kun én gang været ude for noget lignende. Det var en engelsk kolonioberst, der sad med en masse kugler i kroppen, så han en gang imellem fik sanktvejtsdans i ansigtet under visse klimatiske forandringer, og det kunne minde lidt om det ærede medlems situation.

Jeg er i det store og hele særdeles tilfreds med det lovforslag, som den højtærede landbrugsminister har fremsat, og kan på de fleste områder fuldt ud tiltræde forslaget.

[Niels Westerby.]

Der er kun nogle enkelte steder, jeg gerne vil komme med et par kritiske bemærkninger.

For det første føler jeg mig bestemt ikke overbevist om, at det er rigtigt at begrænse adgangen til vade- og tøndejagt. Denne jagtform benyttes især af mindrebemidlede jægere, og jeg tror, at man går for rigoristisk til værks ved at forsøge at begrænse denne jagtform. Hovedargumentet for at gribe ind over for tønde- og vadejagt er jo, at man er bange for fuglebestanden. Jeg vil derfor gerne spørge den højtærede landbrugsminister, om han er bekendt med de undersøgelser, der i den forbindelse er gjort i International Wild Fowl Research.

Det næste punkt, jeg gerne vil fremsætte et par kritiske bemærkninger om, er § 4, hvorved man vil prøve på at forhindre, at der kan pålægges private jagtfrednings-servitutter ud over 10 år. Det er rigtigt, som det ærede medlem hr. Bækgaard sagde, at det er et indgreb i ejendomsretten, og et indgreb i ejendomsretten skal naturligvis kunne foretages, hvis det er velmotiveret og velbegrundet, men det forekommer mig i dette tilfælde at være mindre velbegrundet. Man skal jo ikke gribe mere ind i ejendomsretten end absolut påkrævet, og jeg kan ikke rigtig se, at det er påkrævet i dette tilfælde. Jeg tror, at adgangen til at kunne lave private jagtfredningsservitutter bør opretholdes.

For det tredje føler jeg mig meget lidt tiltalt af den adgang, der er til at kunne skyde fra motorkøretøj, og jeg ser meget gerne, at bestemmelserne om mulighederne for denne form for jagt bliver fjernet. Jeg tror oven i købet, at det er en udbredt indstilling iblandt jægere, at man simpelt hen ikke finder denne jagtform værdig for danske jægere.

Der næst har jeg en bemærkning til § 49, idet man dér er inde på at kunne give tilskud til en række jagtsammenslutninger af landsomfattende karakter. Det er et spørgsmål, om de absolut behøver at være af landsomfattende karakter. Det er mig for eksempel bekendt, at der findes noget, der hedder Jydsk Jagtforening, som stort set kun har medlemmer i Jylland, ca. 1100 medlemmer. Hvorfor skal ikke også denne sammenslutning kunne få tilskud fra denne fond på samme måde som dem, der har lands-

omfattende karakter? Jeg mener, at det vil være rigtigt at ændre bestemmelserne på dette område, så det ikke bare bliver landsomfattende organisationer, men også landsdelsorganisationer el. lign., der kan få tilskud. Det afgørende må jo være, om foreningen har en sådan størrelse og lødighed, at den udøver en god og fornuftig funktion inden for jagtlivet, og det mener jeg må gælde en forening som Jydsk Jagtforening. Jeg mener, det er forkert at formulere bestemmelsen sådan, at denne forening er udelukket.

Endelig har jeg en bemærkning til § 29. Den giver den højtærede landbrugsminister adgang til at forkorte og forlænge jagttiden på forskellige områder. Jeg tror, at den administrative beføjelse, som man dér giver den højtærede landbrugsminister, er alt for vid. Vi skal også passe på, at vi ikke udsteder alt for mange blanke vekslere til de højtærede ministre. Jeg tror, det vil være rigtigt, at man i alt fald her indfører en pligt til ikke blot at skulle høre naturfredningsrådet, men også til f. eks. at skulle høre jagtrådet, inden man skrider til en sådan ting som at forlænge og forkorte jagttiderne. Det er også en ting, som jeg anser for væsentlig.

Endelig vil jeg sige om de jagtprøver, som omhandles i lovforslaget, at det naturligvis er vigtigt; ikke mindst det ærede medlem hr. Holger Eriksens erfaringer taler for, at man må prøve på at få den størst mulige sikkerhed på dette område, og jeg tror, at de bestræbelser, som er udfoldet i dette lovforslag, vil give en større sikkerhed. Spørgsmålet er bare, om det er givet på den helt rigtige måde. Men det spørgsmål egner sig bedst til en udvalgsbehandling.

Jørgen Peder Hansen: Ja, efter at have siddet og lyttet til debatten her omkring forslag til lov om jagten må man jo sige, at det navnlig er de problemer, der vedrører jagten på land, som optager sindene og også har optaget debatten her i eftermiddag. Jeg tror, vi må erkende en ganske bestemt ting, og det er, at fritiden giver mulighed for at beskæftige sig med både jagt og fiskeri i meget større udstrækning, end tilfældet har været hidtil. Navnlig dette med at gå på jagt i fritiden på havet er eller vil blive en meget naturlig syssel for de mennesker, som måske ikke rigtig på grund af reglen om

[Jørgen Peder Hansen.]

udbud og efterspørgsel kan konkurrere med hensyn til at erhverve sig jagtarealer på land. Derfor forudsiger jeg, at det at drive jagt på havet vil blive meget mere almindeligt, end tilfældet er i dag. Der er allerede en god udvikling i gang i så henseende, men her er det, man støder på en lang række problemer og vanskeligheder, idet man kan komme til at opfatte en lang række af strandjægere som noget, de absolut ikke er, nemlig krybskytter.

Vi har nogle områder hertilands, hvor der går offentlige broer og veje, og hvor det er meget nærliggende, at mennesker, som ikke har ejendomsret til jord, forlægger deres fartøjer. Der opstår meget ofte vanskeligheder med at komme i kontakt med disse fartøjer, og det er sket, at folk, som er gået ud fra jordstykker, der ikke tilhører dem selv, er blevet betragtet som krybskytter; og når det er jordstykker, som tilhører det offentlige, er det min klare opfattelse, at så burde jægerne have lov til at sætte sig i forbindelse med deres fartøj fra en sådan kyststrækning. Det er amtet, og det er kommunerne, der nogle steder ejer disse broer og veje, og jeg synes, det burde være sådan, at man fra det offentlige kunne opnå en ret til denne adgang.

Endvidere har vistnok den ærede ordfører for partiet venstre nævnt den motordrevne jagt på havet. Jeg tror, vi skal gøre os ganske klart, at dette med påhængsmotorer er noget, der griber vældigt om sig. Jeg kan være enig i, at speedbåde o. lign. absolut ikke må komme ind i billedet, men det at bevæge sig fra et centralt byområde op til f. eks. et område er i vore dage forbundet med meget færre anstrengelser end tidligere, for man hægter nemlig en påhængsmotor på båden, og så sejler man. Hvordan det helt klart ligger, tør jeg ikke bestemt sige, men jeg ved, at der har været et enkelt tilfælde, hvor en mand har haft en sådan påhængsmotor fæstet til fartøjet, har afmonteret den på en ø og er sejlet ud i ca. 400 m's afstand og er blevet antruffet — jeg ved så ikke, om det har været af politiet, eller hvem det var — og slæbt for retten. Underretten dømte den pågældende, fordi det blev betragtet som jagt fra et motordrevet fartøj, selv om påhængsmotoren var

afmonteret. Heldigvis omstødte landsretten denne dom.

Der er egentlig mange andre ting, jeg kunne have lyst til at sige, for jeg tror ikke, jeg er blandt dem, der kommer med i et kommende udvalg; derfor har jeg nævnt disse ting. Lad mig til slut blot sige dette, at jeg tror, vi skal erkende, at vi må regne med en meget stærkere strøm af strandjægere i de kommende åringer, og jeg synes ikke, at vi i lovgivningen skal stramme ejendomsretsbegrebet i forhold til disse mennesker så stærkt, at man derved ligesom fremmer en udvikling, som gør det meget lettere at bevæge sig ind i en situation, hvor man kan blive krybskytte. Jeg tror snarere vi skulle gå en anden vej.

Ja, det var nogle bemærkninger, som jeg håber må kunne indgå i de kommende, jeg har forstået, vistnok meget langvarige udvalgsforhandlinger.

Landbrugsministeren (Chr. Thomsen): Jeg takker ordførerne for den velvilje, man viste over for lovforslaget, selv om der var visse problemer og visse ting, man ønskede ændret eller var uenig i. Jeg kan glæde det kommende folketingsudvalg med, at der allerede er kommet en stak af anmodninger fra enkeltpersoner og fra lokale organisationer, og at disse henvendelser stort set netop omhandler de problemer, der er rejst her i dag. Jeg vil da straks sige, at så vidt jeg kan se af alle de mange henvendelser, er synspunkterne meget uensartede.

Jeg skal nøjes med her at nævne ganske enkelte ting. Flere af de ærede ordførere har talt om jagtprøven, og det ærede medlem hr. Holger Eriksen var inde på noget af væsentlig betydning, nemlig statistikken over jagtulykker. Jeg tror, det er meget svært at få en klar statistik over, hvilke ulykker der skyldes, at jægeren er for ukyndig med våben, og hvilke der er hændelige, men uanset om man får en prøve eller ej, vil der altid ske jagtulykker; det kan også være gamle veltrænede og meget forsigtige jægere, der kommer ud for at være årsag til en jagtulykke. Men jeg tror heller ikke, man må være blind for, at en ikke uvæsentlig part af jagtulykkerne skyldes det, at jægeren har været for ukyndig.

Alle ordførerne har udtalt modvilje mod

[Landbrugsministeren.]

skydning af klovbærende vildt fra holdende bil, men jeg forstår ikke, at en del af dem samtidig har udtalt velvilje over for det at sidde i en tønde og skyde en intetanende and. Det er mig ret svært at forstå, at den samme ordfører kan synes, det ene er moralsk forkasteligt, men det andet moralsk tilladeligt. Om dette med at skyde klovbærende vildt fra bil vil jeg sige, at det er jo ikke en form for jagt, der normalt udøves ret meget her i landet; det er kun et ønske fra de helt store skovdistrikter, hvor man ofte har problemet med at have en passende vildtbestand for ikke at få for store skader på de unge skovarealer. Det er vel praktisk talt de eneste steder, man kan sige at den form for jagt drives.

Det ærede medlem hr. Juul Madsen talte om udlændinges adgang til at få jagttegn her i landet. Jeg synes ærlig talt, det er relativt let, for der står ganske enkelt i lovforslaget:

„For personer bosat i udlandet løses jagttegnet hos politiet på det sted, hvor de første gang i det pågældende finansår vil udøve jagt her i landet.“

Det er relativt let, enkelt og simpelt. Man kan jo diskutere, hvorvidt det er rimeligt, at folk f. eks. har lov at gå på jagt i de andre nordiske lande for samme betaling. Jeg er ærlig talt ikke utilbøjelig til at sige, at har man råd til at rejse på elgjagt i Sverige eller et andet sted, har man vel også råd til at løse jagttegn dér, hvor man rejser hen. Men allright, det er et spørgsmål, man kan se på på nordisk basis.

Jeg tror, at alle de mange forskellige problemer, der har været rejst her, er bedst tjent med at blive drøftet i en saglig udvalgsbehandling. Jeg vil slutte med at sige, at jeg tror, at selv om vi på visse områder ser forskelligt på tingene, er vi alle enige om, at Danmark på nuværende tidspunkt har en efter landets forhold stor dyrebestand og god fuglebestand, og formålet med en ny jagtlovgivning er at bevare og sikre de naturrigdomme, vi har, trods det voksende jægerantal og den tættere befolkning i landet som helhed. Jeg vil håbe, at de beslutninger, man finder frem til i udvalget, tilgodeser dette formål.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Holger Eriksen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en kommission vedrørende adgang til betaling af skat af løbende indkomst [af Ninn-Hansen m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. III) findes i tillæg A. sp. 703, fremsættelsen i tidenden sp. 628).

Sagen sattes til forhandling.

Finansministeren (Henry Grünbaum): Forslaget går ud på, at der skal nedsættes en kommission, der kan finde frem til en ny skatteopkrævningsordning, som giver adgang til betaling af skat af den løbende indkomst for skatteydere, der fremsætter ønske herom. I forbindelse hermed skal kommissionen undersøge, i hvilket omfang de private pengeinstitutter vil kunne påtage sig øgede forvaltningsopgaver, derunder skatteindbetaling fra befolkningen.

Formålet med kommissionsarbejdet skal altså være at udarbejde regler, der giver skatteyderne mulighed for at vælge mellem to ordninger. Den ene må være den bestående indkomstbeskatning, hvorefter den skat, der skal betales, er beregnet på grundlag af indtægten i et tidligere år. Den anden ordning skulle være en nydannelse, hvorefter skattebetalingen tilpasses den løbende indtægt.

Det er imidlertid ikke tanken, at skatten skal opkræves ved kilden, således at f. eks. lønindtægt indeholdes af arbejdsgiveren. Man forestiller sig vel, at pengeinstitutterne i stedet skal beregne skatten af den løbende indtægt og modtage skatteindbetalingen.

Det er svært at se, hvordan en sådan valgfri skatteordning nærmere skal ud-